

VENDÉG

SZALLODASOK VENDEGLŐSÖK KÁVÉSOK SEGÉDEK BORMÉRŐK SZAKLAPJA

MEGIELENIK HAVONTA KÉTSZER

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÉVRE 16 PENGŐ

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
KÖNYV SÁNDOR

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
VII, ALMASSY-TÉR 16. TELEFON J. 435-02

IX ÉVFOLYAM 22. SZÁM
BUDAPEST, 1929 NOVEMBER 15

A bizalom

ez a legfőbb s ha ez elvész, több már nem veszhet. Jól kell rá vigyázni: elsősorban az üzletembereknek, akiknek egész életpályájuk erre van alapozva. Különösen áll ez a bizalomkérés az üzleti reklámokra.

Aki azt hirdeti, hogy: *„Mind a Vasárnap Disznótörő”* és valóságos disznótörő helyett a vendégre számára a szomszéd hentestől hozat pár kiló lurkát-kolbászt; az nemcsak a reklámkerülés ellen vét, hanem rontja üzletének hírnevét és ami a legtragikusabb, elveszti vendégeinek bizalmát.

Egyes üzletek hírnevét a tisztesség, az erkölcsös reklám, alapította meg; ezeknek a hirdetésein nem mosolyognak, valóban fogadják el a bejelentéseiket, mert ezek az üzletek azt adták és adnak mindig amit hirdetnek. Ezek az üzletek vonzerőt gyakorolnak a közönségre, ezekben az üzletekben tényleg *„friss eszapolás”* van, ha ez a felírás az ablakra van függesztve. Nincs nagyobb ellensége az üzletnek, az üzletembernek, sőt az iparnak, mint a hazug reklám; a jónak hirdettelt rossz étel-ital, házi disznótörőnek keresztelt hentes-sau, magyar konyhának gnyult borsos német éteik, urasági fajnémes bornak hirdettelt parasztló.

Vannak fogalmak a vendégiparban, amelyekkel csak mosolyogva vagy legjobb esetben egy közlegyintéssel intéznek el: ilyen többek közt a sör-csarnok vagy a kert fogalma.

A csarnok szó építészetileg: tágas, magas, levegős helyiséget jelent, tehát egy szerény méretű polgári vendéglőt sör-csarnok címmel ellátni — enyhén szólva — erős túlzás. A kert fogalma még kétségbevittebb: jó sárga keramikaköves bérkaszárnya udvaron néhány babérfa vagy leander alkotja a hirdettelt kertet, de többször még ez sem, csak az utcai aszfalton kibérelt kétméteres sáv, pár futó növényvel díszítve képezi a reklámozott kertet. Erre a túlon-túlzásra született meg az a tréfa, hogy a fővárosban az első tavaszi napsütésben csak beszél a főnök:

— János, hozza ki a kertet!

Az igazsághoz tartozik kijelenteni, hogy a csarnok szó a különböző iparokban valóságos járvány: apróméretű üzletek felett vannak ilyen címek: kávécsarnok, hűs-csarnok, ruha-csarnok stb.

Kifőzések aajtaja felett látható ilyen felírás: étterem! Pedig még szóbanak is szűk odú a terem nek hirdett helyiség. Két-háromféle ételt felsoroló árlapján ott díszlendenkedik a büszke étlap megjelölés. Vajjon, hogy kellene elnevezni egy valóságos étteremnek az étlapját, ha a kültérsi sauyaru kifőzések is ezt a megjelölést használják?

Ilyen hazug, megtévesztő címek és hirdetések következménye az, hogy a közönség minden hirdetést, csak bizonyos százalékgig hisz el és valósággal tolong oda, ahol egyszer meggyőződött, hogy becsületes hirdetővel van dolga, aki azt ad, amit hirdet!

Valami olyan ipari és kereskedelmi fórumot kellene szakemberektől összehívni, amelyek szak-szerű és lelkiismeretes vizsgálat alá venne minden hirdettelt dolgot abból a célból, vajjon megfelel-e a hirdettelt minőségnek?

A reklám erkölcsének a kérdése praktikus megoldást talált az amerikaiaknál.

A nagy amerikai reklámvállalatok trösztbe tömörültek és ez a tröszt elhatározta, hogy csak olyan cikkeket hirdet, amelyek valóban igazolják mindazokat a jó tulajdonságokat, amelyeket a hirdetések feltüntetnek. Előbb a célból külön ellenőrző hivatal létesítettek és ez a hivatal megvizsgálja, hogy a reklámozott cikk milyen minőségű, hogy a reklámozott cikkről szabad-e hirdetni, hogy a legjobb?

A szalámigyar csak akkor helyezheti el reklámját a reklámröszt szolopain, ha a reklámröszt-vegyész megállapította, hogy a szalámi friss hűshől készült.

A befőttyár csak akkor hirdetheti a konzerveket a transzparensken, ha a reklámröszt-vegyésze azt a választ adta a vizsgálat után a reklámröszt-nek, hogy a befőttek nincsenek káros anyaggal festve.

Az automobilgyár csak akkor helyezheti el a hirdetéseit a reklámröszt házfalain, ha a reklámröszt gépszakértői azt állítják, hogy az automobilgyár produktumai valóban tartósabbak, mint az egyéb gépark alkotásai.

K.

A vendégipar egy esztendeje

A budapesti iparkamara évi jelentése iparunkról:

Szállodaipar. Az idegenforgalomnak 1928-ban bekövetkezett öröndetes fejlődése elsősorban a vele szoros kapcsolatban álló szállodaiparra hatott, amennyiben a szobafoglalási, illetve kihasználási arányszám az 1927. évi 60%-ról 1928-ban 10%-kal 66%-ra emelkedett. A szállodákban az idegenforgalom szolgáltatásban teljesített feladatuknak szállodásaink a legnagyobb buzgalommal és áldozatkészséggel igyekeztek megfelelni és a külföldi vendégek gyakran túlzott igényeit is kielégíteni. Több nagy fővárosi szállodák modernizálódtak, kicserélte felszerelését és színvonalát mindenképpen igyekezett emelni. Viszont megfelelő tőke és vállalkozó kedv hiánya miatt, sajnos, csak néhány nagyobb vidéki városunknak van modern szállodája, ami idegenforgalmunk fejlődését, különösen pedig vidékre való kiterjesztését nem csekély mértékben hátráltatja. Magának a fővárosnak sincs elegendő számú, kivált magasabb igényeket kielégítő szállodája, ami akkor, amikor a legfejlettebb szállodakultúrához szokott nyugati és tengerentúli országokbeli külföldi vendégek egyre nagyobb számmal keresik fel fővárosunkat, nem engedi teljesen kihasználni idegenforgalmi propagandánk hatását. De a többi szálloda sem képes tömeges utazási időszakban, mint a nemzetközi vásár, mezőgazdasági kiállítás, nagyobbabszabású kongresszusok stb. alkalmával nagyobb számban ideérkező idegeneket elhelyezni. A szállodai üzemnek európai színvonalon való fenntartása s minden hozzáfűződő igénynek teljes mértékben való kielégítése nemcsak idegenforgalmi, hanem általános érdek is, mely téren a

hibák kiküszöbölése és a háború óta felgyülemlett mulasztások pótlása előrendelő feladat.

A szállodáiparnak az idegenforgalom fejlesztését akadályozó nehézségeknek, mint a vízumkényyszernek elhárítására irányuló törekvéseiről már említést tettünk. Az 5%-os és a vendégekre át nem hárítható idegenforgalmi járuléknak eltörlése ez iparág egyik legmegalapozottabb követelése, mivel az adóteher a szállodások legelőtérőbb hiányok pótlására szolgáló anyagi alapotlót fosztja meg.

Az iparágunk sikerült elérnie az idegenek ki- és bejelentésének megszervezését és az e célra igénybevett úrlapok díjának jelentős mérséklését, valamint hogy a szállodai házadó kivonásánál tekintetbe vegyék az iparnak a békebelinél kisebb bevételeit. Az 1928. tavaszán megalakult adóközösség könnyítést jelent a súlyos adókkal megterhelt iparnak, mivel szemben a közszolgáltatások, mint víz, villany, gáz ára még mindig aránytalanul magasak. A szakma kívánásai, hogy e speciálisan nagyfogyasztó iparág részére az elektromos áram ipari szolgáltatási minősítéssel, még mindig teljesítetlen. Bérmozgalmak nem mutatkoztak az iparágban, viszont a munkanélküliség sem csökkent.

Az iparág a súlyos gazdasági viszonyok ellenére is mindent elkövet, hogy az üzemeknek korszerű színvonalra való fejlesztésével és minden igényt kielégítő szolgáltatásával a hozzáfűződő fontos érdekeknek megfelelően s legjobb tehetsége szerint mozdítsa elő idegenforgalmunkat.

Vendégloáipar. A vendégloáipar üzleti helyzete 1927-hez képest nem mutatott változást. Az általános gazdasági viszonyokkal való szoros összefüggésénél fogva csak azon üzemekben mutatkozott némi javulás, amelyeknek erősebb propaganda vagy a megelégnült idegenforgalom következtében nagyobb forgalmat tudtak elérni. Új alapítás a szakmában nem volt, ellenben több kisebb-nagyobb üzem cserélt gazdát az üzletlajdalonos tünkremenetele következtében, több üzem ezen okból meg is szűnt. A kifőzések elszaporodása, beleértve a hatóságai étközöket, az ipar helyzetét hátrányosan befolyásolja. A café-restauránok versenyre állandóan foglalkoztatta a szakmát. E kérdés rendezése érdekében kamaránk több ízben folytatott tárgyalásokat, melyek végül is a két rokonszakma békés megegyezésére vezetett. Az 1929. április 1-ével életbe léptetett adóközösség úgy a vendéglő, mint a szálloda, valamint a kávéipar helyzetének lényegesen könnyítést vonta maga után. Az adó-

közösség a fényüzési és forgalmi adónak együttes lerovásával mentesíti az adóközösségbe tömörült iparosokat az ez adók kivételével, ellenőrzésével és behajtásával kapcsolatos súlyos terhektől és egyéb kellemetlenségektől. További könnyítést jelentett a pezsgőadónak 1928. május 1-vel való megszűnése. Viszont csak eredménnyel járt a szakmának az a törekvése, hogy a vendéglői étközés mentesítéssel a fényüzési és forgalmi adó alól. A vízgalmi adó terén sikerült a fővárossal oly megállapodást létesíteni, mely az általánosítás révén egyszerűsítette az adónem lerovását. Az italmérésről szóló 1921. évi IV. tc. egyes szakaszainak módosítását ez évben is nyomtatékosan kérte az ipar, főleg azon részeket, melyek már csekélyebb szabálytalanság esetén is előírják az italmérési engedély kötelező elvonását, ami az iparos egzisztenciájának megsemmisítését jelenti. Ezzel kapcsolatban oly irányú módosítást kérték a kifogásolt törvényszakaszoknak, hogy az italmérési engedély legfeljebb az engedély személyes vétsége és akkor is csak visszacsúsz és a ten legyen elvonható.

A közszolgáltatások: víz, villany, gáz aránytalanul magas árának mérséklését és új, arányos alapon való megállapítását az ipar állandóan napirenden tartja. A vendéglői üzemek modernizálódása és ezzel kapcsolatban a konyháknak gázfűtéssel való vezetése, a befektetés-el járó pénzügyi megterhelés és a gázárak magassága folytán még mindig nem volt keresztülvihető.

Az iparban a munkanélküliség az őszi és téli hónapokban különösen érezhető, de nem nagyobb az előző évnél. Kollektív szerződés a szakmában nincs, éppúgy nem volt sem sztrájk, sem kizárás. A 33 éve fennálló és nagy anyagi áldozattal fenntartott fővárosi vendéglős szakiskolát az 1927-28. évben 306, az ugyanott rendezett továbbképző tanfolyamot 45 tanuló végezte el, míg az 1928-29. tanévre 309 és a továbbképző szaktanfolyamra 36 tanuló iratkozott be. Ugy a vendéglős szakiskola, még inkább azonban a továbbképző szaktanfolyam tanulói számának fokozatos csökkenése a bizonyítéka annak, hogy az iparág elhelyezési illetve megélhetési lehetőségeit, kivált a magasabb igényeket támasztó nagyvendéglői szakmában, egyre kedvezőtlenebbül ítéli meg.

Kávéipar. Az általános gazdasági viszonyok egyik leghevíbb tükröképe a kávéipar mindenkori helyzete. A kedvezőbb kereseti lehetőségek éppígy, mint a közgazdasági válság befolyá-

solják a kávéházak képét és ezzel az iparág helyzetét. A kávéházakat látogató közönség fogyasztóképeségének hanyatlása a kávéházak jövedelmességének további csökkenését vonta maga után. Mégis 1928-ban 8 új kávéház nyílt meg, melyből azonban 5 szűnetelő, más célra felhasznált kávéházi helyiségeknek kávéházzá való visszalakulása volt.

A vendégloáipar helyzetének tárgyalásánál felsorolt adóközönnyítések, valamint az adóközösség létesítése a kávéiparra is vonatkozik, másrészt ez iparág is súlyosan érzi a közszolgáltatások aránytalan magas árát. A nyersanyagbeszerzési lehetőség körül fennakadás nem volt. A külföldről beszerezhető gyarmatárúk kellő mértékben álltak rendelkezésre. A tejvők és klubok versenyét az ipar súlyosan érezte. Tanoncokban még mindig hiány van. Az ipartestületnek nagy áldozattal fenntartott szakiskolája is egyre kevesebb létszámmal nyílik meg. A szakmában munkaférgőmozgalom nem volt. Kollektív szerződés nincs.

Az erkölcs és a szesztilalom

Nem kevesebb, mint kilencvenezer meggyilkolt ember hullája mellé hívta tetemez President Hoover az amerikai közvéleményt: Amerikáról van szó s az ember nem tudja hirtelen, nagy ez a szám, vagy kicsi?! Ugy szemre nagy. Valóságilag Amerikában is tekintélyes tétel, különben nem értekezne róla Mr. Hoover. Kilencvenezer embert tettek el láb alól az elmult esztendőben az Egyesült Államok területén gyilkos merényletekkel. Minden ezerháromszázadik amerikai polgár körmönfont rablógylókosságok és agyfúrt szervenvelyes drámák áldozata volt. Az ember csetlőnt a nyelvvel és pattint az ujjával, ha ezt az amerikai méretű hekatombát elképzeli: hiába, Amerika... Amíg a tengerentúli statisztika józan számokból megépíti a bűnesetek állományának ezt az imponáló felhőkarcölőjét, az iszákos európai ember a fejét esővízja és valamit nem ért. Az iszákos európai ember elesodálkozva kérdi, hogyan lehetséges, hogy a gazdaság, polgárainak magas életstandardot juttató, puritánhírű s nem utolsó sorban szárazba tett Amerikának ilyen megdöbbentő a bűnözési statisztikája? Eddig csak azt hallottuk, hogy az alkohol roncsló és bűnbe visz. Tegyük fel, hogy ez igaz: de Amerika, mióta nem iszik alkoholt, pontosan megegyezően olyan s. orgalmasan bűnözik, mint mikor még nap-nap mellett leszopta magát. Tessék utánanézni a statisztikának (s az amerikaiak kezdik meg-

bámulni ezt a satisfizikát, olyannyira, hogy President Hoover egyik első nyilvános szava e satisfizika részére kért figyelmet) s kiderül a megfigyelt: hogy a száraz Amerika hajlamosabb a bűnözésre, mint volt a nedves.

Az amerikai társadalomtudós erre felelemli puritán mutatóbűnját és azt mondja: nem azért bűnözünk most többet, mert nem iszunk, hanem, mert titokban még mindig iszunk s különben is, ez a bűnözési hullám, Amerikaiak írják és mesélik, hogy ami a fitokbanivást illeti, az csak részben igaz, — a prohibíció igenis, minden furfang, szenvedély, csempészügység ellenére elért már annyit, hogy az átlag-amerikai nem iszik többé alkoholt, legalább is nagyon ritkán és semmiesetre sem juthat hozzá rendszeresen alkoholos italhoz. Hogy a jómódú osztályok virtust és legénykedést csinálnak a gyűlölet, valami olyasféle virtust, ahogy nálunk diósóság szüzdohányt szívni a finác szemelattára, ennek semmiféle népjóléti és egészségügyi jelentősége nincsen. Az az elvadult irthadjárát, amibe a száraz Amerika nyakig belelovalta magát s már nemzetközi bizonyalmakat sem bán, csak ha beletörpédzhat néhány láda snapszba, annyit mindenesetre eredményezett, hogy Amerika ma igenis száraz, a nagy tömeg kerülő úton sem tud alkohollal jutni s ha tartják ezt a tempót, egy-két évtized múlva talán csakugyan kitenyésztenek egy yankeegenerációt, amely hűrből sem ismeri az alkoholt. Ez nagy eredmény lesz, csak kár, hogy nyitva marad a kérdés, máskülönben is olyan vágytalanul elégedett társadalom lesz-e ez a száraz generáció, hogy le tud mondani a narkotikum minden fajtájáról s egyáltalán miféle narkotikumokkal győztetja majd a maga sebesülését? Indokolt félelem az, amely fél az aszketák narkotikumaitól. Bűnözési hullám, ez két szó, puritánok részére kiválóan alkalmas, de nehéz velük valamit elkezdeni s nem ér sokkal többet, mintha valakire, aki agyonitit az öregapját, azt mondjuk, hogy született bűnöző. Maradjunk csak szépen a tapasztalat mellett, hogy a bűn nem hullám és nem hajlam, hanem aktus, melynek eredője a bűn elkövetőjének szociális helyzetében, továbbá fizikai és pszichikai defektusaiban kinyomozható. Az amerikai ember szociális helyzete, már ami az élet anyagi lehetőségeit illeti, az utolsó esztendőben inkább javult, mint romlott: a feltűnő bűnözési hullám arányait tehát bajos lenne az általános nyomorral indokolni, ami nálunk ideát

csakugyan van, ellentétben az általános jóléttel, ami nálunk tagadhatatlan. Mégis, sehol a világon annyi s oly feltűnő erőszakos cselekedet, rablás, gyilkosság, a violenciák minden neme, mint Amerikában, a gazdag és fejlesz Amerikában, ahol a trusttőke gyarmelmezt és hatalmas apparátusa vigyáz a fogyasztók fogyasztóképesége érdekében az erkölcsre, a szabadság hazájában, ahol minden polgárnak joga van, ott nyomni el a szabadságot, ahol éppen éri, ebben a civilizált Kánaánban, ahol a Természet semmit nem tagadott meg az embertől s ahol néhány esztendeje, pontosan, mióta a prohibíciót gyakorlatlan végrehajtották, válogatott módon annyi embernek ütök be a fejét, ahányaknak a részeges és sok tekintetben, főként amerikai szemmel nézve, szabadosan erköltestelen Európa egyetlen államában sem teszük.

Szemelvények a borászat köréből

(Folytatás.)

A bor rendellenes elváltozása.

A bor rendes fejlődése tulajdonképpen nem egyéb, mint folytonos változások láncolata. Ezek a változások az egészséges bornál a fejlődés fokozatait mutatják s annak dacára, hogy magán a bor színén és ízén is észlelhető, mégis ezek a változások csak a bor javára, előnyére szolgálnak. A keletkezett elváltozások javarészt a levegő hatásának (oxidationnak) eredményei. Mutatkozhatnak azonban horainkon olyan változások is, amelyek a borok rendes elváltozásaitól eltérők, amiknek folytan azok úgy színből, tisztaságban, ízben, mint minőségben veszítenek, sőt magukra hagyva teljesen elromolhatnak s élvezésre alkalmatlanokká válhatnak.

Ezeket a rendellenes elváltozásokat 2 főcsoportba foglaljuk: úgymint: a borhibák és borbetegségek csoportjába.

Ezeknek ismerete fontos nemcsak a szőlőgazdák és pincekezelők előtt, akiknek feladata a bor készítése és kezelése, hanem nagyjelentőségű a borok forgalombahozatalával üzletszerűen foglalkozókra is, amikor a bortörvény ma csakis egészséges bornak forgalombahozatalát engedélyezi és megköveteli azt, hogy a hibás vagy beteg bort kezelése ideje alatt kifejezetten beteg vagy romlott megjelöléssel lássák el.

A borhibák okozta változások többnyire már a mustnak rendellenes összetételéből indulnak ki, másrészt pedig a mustba vagy borba került ide-

gen alkatrészek okozzák. Előáll akkor is, ha a must vagy bor idegen anyagokkal jött érintkezésbe s azokból a reá nézve hátrányos tulajdonságokat fölveszi.

A borbetegségeket minden esetben mikroorganizmusok (gombák, baktériumok) okozzák, amelyeknek elterjedése következtében a bor lényeges és fontos alkotórészeit elveszti és új alkatrészek keletkeznek. Ezek az újonnan keletkezett anyagok a bort minőségében elrontják, sőt az élvezetre teljesen alkalmatlanná is tehetik.

A borbetegség elhanyagolása mindig nagyobb és nagyobb elváltozást von maga után. A borhibánál ez az eset nem forog fenn, mert a hiba nem lesz nagyobb, csak a hiba a bor rendes fejlődése mellett később jobban kiérezhetővé válik.

Ugy a borbetegségek, mint a borhibák kezelése bizonyos ismereteket követel meg, amit igyekeznünk az alábbiakban felsorolni.

Mindkét baj esetében az első és legfontosabb teendő az előzetes (preventív) védekezés vagyis a baj elterjedése elől vágni, hogy az lábra ne kaphasson. Ez tulajdonképpen semmi, más, mint helyes borkezelés mellett a tisztaság szigorú és lelkiismeretes betartása. Egészséges, szép bort csak az kaphat, ki annak készítését és kezelését teljes lelkiismerettel hajtja végre. E téren minden hanyagság, gondatlanság megbosszulja magát. Senki se várjon sokat borától, ha azt hanyagul és felületesen kezeli. A bor szerves anyag lévén, helyes fejlődésének előmozdítása tudatos, pontos kezelést igényel.

Előzetes védekezés: 1. A szőlőben a lehullott gyümölcsök összeszedése, mivel azok az ártalmas gombák és baktériumok elterjedését és ezáltal túlsúlyra jutását tetemesen előmozdítják.

2. A szüretelés helyes vezetése, a válogatás által az egészséges, penészes és esővert-földes fürtök külön szedése (válogatás). A penészes fürtök túlyomór részben ártalmas baktériumokat tartalmaznak, amelyek a mustba kerülve, ott a jó bor élesztő munkáját megnehezítik, megbénítják, sőt nagymennyiségben a mustban elterjedve mindjárt eleinte erjedési zavaroakat okozhatnak. A túlságosan sáros fürtök által sok földes anyag kerül be a mustba. Tudjuk azt, hogy a hegyi szőlők talaja sok meszet tartalmaz, ez a mustba kerülő méz annak savtartalmát letompítja és az ilyen mustban a baktériumok jobban képesek működni, elterjedni, mivel savtűrő képességük csekélyebb. Altalában azt mondhatjuk, hogy a keve-

sebb savtartalommal bíró lágy bor inkább van a betegségeknek kitéve, mint több savval bíró kemény bor.

3. Nagy Fontosságú tényező az erjedés menetének ellenőrzése, annak állandó megfigyelése. Az erjedő must magától fölmelegszik — különösen nagy hordóban — és könnyen 35 C. fokot felül emelkedhetik a hőmérséklet. Ennek folytán az élesztősejtek szaporodása megszűnik és azok helyett a magasabb 38 — 39° C. hőmérsékletet elbíró baktériumok kapnak túlsúlyra. Ennek következtében az élesztősejtek alkoholos erjedését a baktériumok okozta savas erjedés váltja fel.

4. Előzetes védekezés az, ha az új-bort a sepről idejében lefejtjük. Lágy boroknál és meleg pincében ez nagyobb veszélyt képezhet.

5. Az egyenletes hőmérsékletű pince maga is teljes garancia a borok helyes fejlődésére. Fölmelegelő pincékben a borok kezelése késedelmet szenved. A bornak fejlődéséhez nyugalmra van szüksége, melyet csak egyenletes hőmérsékletű pincében adhatunk meg.

Az előzetes védekezés elmulasztása vagy figyelmen kívül hagyása után a második, de nehezebb feladat a baj felismerése. Ennek idejekorán kell megtörténni, amikor még a betegség kezdeti állapotban van és a borban okozott elváltozások kisméretűek.

A baj felismerése, illetve megállapítása után következik a betegség, hiba gyógyítása, kezelése, illetve a bornak rendbehozatala, megjavítása. Erre kipróbált és bevált módok, illetve anyagok és szerek állanak rendelkezésünkre, melyeket csak megfelelően kell alkalmaznunk. Nehézséget ebben csupán a baktériumok által termelt új anyagok eltávolítása okoz, ami nem mindig sikerül, sőt egyes esetekben egyáltalán lehetetlen. — Ilyenkor a bor megjavítása pusztán ezeknek az anyagoknak elpárolgására szorítkozik.

(Folytatjuk.)

A régi jó időkől

(Folytatás.)

Ez év elején 96 éves korában meghalt Galbai Adám, aki a nyolcvanas évek Pestjén talán a legérdekesebb figura volt. Apján-anján kívül telén senki nem ismerte igazi néven, meg lehet ő maga is csodálkozva néz, ha valaki Galbai Adám néven szólítja. Alborák volt ő mindenek számára és melótt ezt a figurát az azóta szintén megboldogult Kakas Márton népsze-

rűvé tette volna, általánosan Kibic névre hallgatott.

Ha tudni akarjuk, ki volt ő voltaképpen, jó néhány évtizeddel kell visszaballagnunk. Villanyosnak se híre, se hamva, a lóvasút korszaka tőlők a Kerepesi-úton, a villany csak Edison fejében égett s a kerepesi-úti boltosok gázlámpáit is modernkért bántatták az akkori járókelők. Róll csak egy-kettő akadt, a boltokat fajtók, keresztpántok és gyerekekfejű lakatok vélték a betörők ellen és a Hatvani-utcában még el se készült a Dreher-palota, amelynek eltolás-ától később anyyi sokat csevegtek a bürgerek.

Ebben a világban a mai belvárosi kaszárnya helyén a Sebestyén-tér és a Rózsa-tér terült el és ezek kedves mellékutcaikkal egyetemben azóta kikerültek a városliget Fővárosi Múzeumba. Az urak akkor keménykalapot, kisujjukon hosszú körmöt viseltek és nem kávéházban, hanem koszmában ültök agyon üres óráikat.

Még élt Irányi Dániel és lakása alatt, a Csiga-vendéglóban még matogaiták a borospoharat, amelyet Vörösmarty Mihály használt éveken át, a régi Városháza mellől a Hétzök huszágát verte ide a szél, a Halpiác felől pedig a Fehérhajó koremsa pörköltjeinek szaga esiklandozta Galbai Adám, azaz Kibic, illetőleg utóbb Alborák óráit.

A pörkölt volt a gyöngéje és arról lett nevezetes, hogy nem volt olyan tömegtelen mennyiség, amelyet el ne pusztított volna belőle, ő volt az első fűtő Budapestén. Utóbb a Bécsi sörház kucserjeje meg mások leverték ugyan rekordjait, de ő igen sokoldalú volt, a faláson kívül egyéb képességeivel is kitűnt. Sokáig, hihetőleg, a kilencvenes évek közepéig hallgatott a Kibic névre, de ha nem is derül ki immár soha, hogy mely oknál fogva lépett elő Alborákká, annál bizonyosabb, hogy miként ragadt rá a Kibic név. Öreg és öregedő urak még emlékeznek a koremsai képekre; rez-szoru, bibiresókos képű ember és alatta a fölrás, hogy Kibitz halts Maul 13. §.

Szakasztott ez a pofa volt Alborák. Csoda étvágyából élt, no meg a csunya ábrázalából.

Számítalan mellékfoglalkozása közegett főfoglalkozása is. A Cservenka-féle pincérközvetítőben volt olyan középfajta a kifutó, meg az üzletvezető között.

A facérok elhelyezése, meg a működők máshova csábitásának okából

járta állandóan a helyiségeket, amelyekben bort vagy kávé ittak. Ismerte hát minden tulajdonos, minden pincér sőt idővel minden stammgazdi is, jövedvű társaságok viharos örömmel üdvözölték:

— Vivát Alborák!

— Ki fizet? — kérdezte ő visszaköszönés helyett.

Tetszés szerint: ílyve, egy vagy két lálon állva megevegt két-három pörköltet és ivott hozzá, aníg futotta — más erszényéből.

Nyaklók nélkül itta az akkori idők ély népszerű, mint kellemellen italt, a knikebájnt és ő volt Budapestén az első, vérbeli mixer.

Az ifjú korhelyek az akkor virágzó kaszárna-kultuszunk hólvya, állandóan strumpfbándlít rendeltek. Allott pedig a strumpfbándlít háromszínű és három fajtájú líkörből. A pohár fenekére került a legsúlyosabb, tetejébe a középő, fölül persze a legkönnyebb. A vegyítéshez azonban úgy kellett történni, hogy a különböző színű líkörök a pohárban is különböző színűk maradjanak. Volt hát a pohárban — rendszerint — egy vörös, egy sárga, meg egy fehér réteg. A vegyítéshez azonban nagy ügyesség szükségeltetett, de a kaszárna, akik az udvarlattáson kívül főleg erre szerződtek, igen sokszor elügyellenkedtek, a piros befolyt a sárgába, de Alborák soha nem tévedett. Az ő kezéből mindig tökéletes strumpfbándlít kerültek ki.

Igy élt évtizedeken át Alborák. Mindíg a hajnal vetette haza és mindig pítvökösen. A gázlámpák csak neki világítottak, mert teremtett lélek se járt a belvárosi utcákon.

Azután megöszült, elgyöngült Alborák koma. A Hatvani-utcaól Kosuth Lajo-ntca fel, a Kerepesi-úton megtörtént az első villamosgázolás, a Sebestyén-teret mindenestől lebontották, eltűnt a Cservenka-bolt, el a Csiga, a Bilmontukárszda, méltóságos bíró úrök a Curia-utcaól a parlament mögé költöztek, ősi asztaltársaságok nyomát is befődte, az idős Alborák meg tengett-tengett egy darabig, de már nem kell senkinek strumpfbándlít, nem, arra sem kíváncsiak, hogy felláton hányn marha-pörköltet lehet megenni. Utóljára sokat koplalt és ami még nagyobb baj, ital se akadt, így hát Alborák itt hagyta Budapestet.

Elment megkeresni a régi Pestet.

(Folytatjuk.)

Iparunknak használ, ha a „VENDEG“-et terjeszti!

HIREK

Egy hasábos hirdetés mm-ként 24 fill.

Az újévi üdvözlések hagyományos rovatát, a régi jó szokáshoz híven a Vendég 1930. január hó elszeji számában ismét megjelentetjük. A beiktatás kartársak részére 5 pengő, nagyobb 10 pengő és cégeknek 20 pengő. A torlódás elkerülése céljából kérjük a kívánt szöveget díjazással együtt legkésőbb december hó 20-ig a kiadóhivatal címére beküldeni: VI., Almássy-tér 16.

A szőlővizgyárosok és a magánfogasztók. Vidéken általában a panasz, hogy a szőlővizgyárosok közvetlenül szállítanak a magánfeleknek. Ez tarthatatlan állapot, mert vagy gyáros valaki s akkor a közvetlőkereskedelem útján kell, hogy forgalomba hozza gyártmányát, vagy pedig közvetlenül árusít a magánfogasztóknak, de akkor viszont nem vegye igénybe a kereskedelmi is gyártmány terjesztésénél. A kettő nem fér össze. Ennek a kérdésnek rendezése több vidéki városban meghesztelések folytak egyrészt a szőlővizgyárosok, másrészt a kereskedők és a vendéglősök között. Ezek a tanácskozáskor legutóbb Orsházán eredményre vezettek, amennyiben megállapodás létesült, hogy az orosházi szőlővizgyárosok magánfeleket nem fognak kiszolgálni.

Az üzletbérjüvedelem szabályozása. A borthelyiségek bérlői jogainak védelme már esztendő óta napirenden van, azonban maguk az érdekeltek sem tudták e kérdésben egységes álláspontot elfoglalni. Amióta ugyanis a francia törvényhozás a borthelyi szerződést, illetve a bérlőnek a helyiséghez fűződő érdekeit kereskedelmi tulajdonnak minősítette Európa-szerte, megerősödött a bérlőérdekeltségnek az a követelése, hogy az állam a bérlőhöz fűződő érdekeket messzemenően oltalmazza és a háztulajdonosával szemben biztosítsa a bérlőt arra az esetre, ha indokolatlan felmondással vagy pedig bérlőnek méltánytalan emelésével akarának megfosztani üzletbérjüvedelmétől. A kereskedelmi tulajdon fogalmának meghonosítását sürgette nálunk is a bérlőérdekeltségek egyrésze, arra való hivatkozással, hogy az iparos vagy kereskedő esztendők hosszú munkájával, reklámjával a borthelyiség helyzeti értékét növeli és méltánytalan volna, ha ettől az értéknövekedéstől a bérlőt kártérítés nélkül elzárják. Az érdekeltségnek tehát az volt a felfogása,

hogy francia mintára meghagyják ugyan a háztulajdonosnak a bérlet feletti korlátlan rendelkezési jogot, de azzal a kötelezettséggel, hogy a bérlet felmondása esetén a háztulajdonos bérlőjének kártérítéssel tartozik. Hosszantartó tárgyalások után a bérlővédelem kérdésében karöltve működő ipari és kereskedelmi érdekeltség megállapodtak arra nézve, hogy lemondanak a kereskedelmi tulajdon meghonosításának óhajáról és ezzel természetesen a visszalépnek az ebben foglalt kártérítési követelésektől is és más eszközökkel törekednek a bérlő érdekeinek biztosítására, összhangba hozva javaslataikat a háztulajdonosok szempontjaival is. Az ipari és kereskedelmi érdekeltségek már a legközelebbi napokban országos mozgalmat indítanak a bérlővédelem intézményes biztosítása érdekében és programjuk központjában a bérlő opció-jogának elismerése áll. Az érdekeltségek most azt kívánják, hogy ötévi bérlet után a bérlő a borthelyiségre opció-jogot kapjon s így ne fordulhasson elő az az eset, hogy helyiségéből indokolatlanul kitéhessék. A bérlővel jog továbbra is fenn fog maradni és így a háztulajdonosnak az a joga, hogy a helyiségért a legmagasabb bért kapja, semmiképpen sem lesz korlátozva, korlátozva lesz azonban az a lehetősége, hogy személyi okokból vagy más szempontok figyelembevételével méltánytalanul megfossza a régi bérlőt attól a helyiségtől, amelynek bérlet az továbbra is hajlandó volna fizetni. Az érdekeltség a bérlővédelemnek ezt a javaslatát elsősorban a főváros lakbírshályrendeletében óhajlik megvalósítani, céljuk azonban az, hogy az intézményes bérjüvedelem az ország egész területén érvényesüljön.

Háromszázhetvennégy helyen mérnek bort Keeskeméten. Keeskemétről írják: Most jelent meg a rendőrség szokásos hivatalos jelentése. Különösen érdekes ebben az a rész, amely arról számol be, hogy hány szórakozóhely van Keeskeméten, ahol bort mérnek. Ha kimondjuk akkor nagy számunk hangzik, háromszázhetvennégy, majdnem négyszáz, valóságban azonban az a helyzet, hogy a törzs vendéglő leszámítva, alig szórakoztathatnak is valakit. Még 3 decire se nagyon akar betévedni az idegen. A 371 bormérési hely a következőképpen oszlik meg: vendéglő 60, kávéház 4, sajáttermésű borkimérés 90, korlátlan borkimérés 133, korlátolt 52, kismértékű borkimérés van 35.

Mik az igazi akadályai Magyarországon a bortogasztásnak? Mostanában sokat foglalkoznak nálunk a borértékesítés nehézségeivel, illetőleg a fogyasztás csökkenésével. Azonban nemcsak a kiviteli lehetőségek csökkenése, a magas fogyasztási adók miatt megnövekedett borárak, a gazdasági válság, valamint a sör konkurrenciája nehezítik meg borteremünk elhelyezését, de egyéb tényezők is közrejátszanak. Elsősorban arra a hatalmas tejpropagandára kell gondolnunk amelynek eredményeképpen a kis vendéglők és kocsmák helyét a háború óta tejesarnokok és tejkimérő helyiségek foglalják el, melyek a nap minden szakában zsúfoltak. Valóság-gal a köztudatba kezd átmenni, hogy az egészségre oly hasznos tejjel kell táplálkoznunk. A sportnevelés és az a roppant érdeklődés, mely a tőmegekben a sport iránt él, szintén nem utolsó helyen szerepel e kérdésnél. Eltekintve attól, hogy a sportolók egyáltalában nem, vagy csak igen kis mértékben szeszfogyasztók, azok a milliók sem ülnek ma már vasárnap délutánoként kávéházakban és vendéglőkben, akik csak érdeklődnek a sportok iránt és kimennek a sporttelepekre. Tényleg, vasárnapoként már nem találkoznak olyan nagy számban szeszolt mámorosokkal, mint pl. 15 esztendő előtt. Ha egyes vendéglők és kávéházak termet meg is tölti a nagyközönség, az inkább a bor vagy vetélytársát, a fekete kávé fogyasztja. Ha van is még a vendéglőkben bortogasztás, az lényegesen kevesebb, mint a háború előtti években, s ami meglepő, nemcsak Budapesten, hanem a vidéken is. A nyáron már úgy látszott, hogy a borkak újra megjön a reneszansza, amikor a vendéglőipar háborúskodásban állott a sörkárteffel és elhatározták, hogy amíg kívánságaikat nem teljesíti, sörrel nem mérnek ki és bort ajánlanak vendégeiknek. Tényleg néhány hét elég lehetett volna esetleg arra, hogy a nagyközönség rászokjék a borivásra, de közben megtörtént a kibékülés... Mindezekből kitűnik tehát, hogy nemcsak a külföldi államok védővámjai, az olasz, francia és görög borok versenye, a sok és terhes adók az okai a bortogasztás csökkenésének, de a céltudatos tejpropaganda, a sör konkurrenciája, de maga az élet is más irányt diktál, melynek keretében a bor már nem fér be. Népszerűsíteni kellene tehát a jó és egészséges bortogasztást, ne hogy a régiségek sorsára kerüljön.

Borforgalom. Vidékről jelentik: Csengődön eladott 140 hl. 12 fokos 30 fillérért, 40 hl. 13 fokos 34 fillérért, 135 hl. 12 fokos 31 fillérért, 85 hl. 11 fokos 27 fillérért, 93 hl. 13 fokos 34 fillérért. Szentmártonkátán a szüret befejeződött 6-án. A mennyiség rendkívül redukálódott és az a jó minőségű bor már a mai árakon nem elad. Általában további áremelkedéseket várnak. Prónayfalván eladott 500 hl. 13 fokos december 10-iki szállításra 31 fillérért. Csongrádon csak kisebb tételekben kelnek 10–11 fokos óborok 40–45 fillérért, míg az új bort 35 fillérért veszik. Bácsalmáson közepes kereslet és kínálat mellett elkelt 150 hl. 12.2 fokos 30 fillérért, 100 hl. 12 fokos 28 fillérért. Jászberényben élénk kereslet és közepes kínálat mellett eladott 150 hl. 34–36 fillérért, 100 hl. 12.2 fokos 17 fillérért és 100 hl. 12.2–13 fokos 52 fillérért. Árakat kitartják. Gyöngyösön élénk kínálat és közepes kereslet mellett elkelt 100 hl. 12 fokos 33 fillérért, 30 hl. 11 fokos óbor 32 fillérért és 50 hl. 10 fokos sötét otelló 30 fillérért. Szekszárdon vendéglősök 35–40 fillérért vásárolnak, kereskedők 2–2 $\frac{1}{2}$ fillért ígérnek, de ebben az árban nem nagyon kapnak. A borok nagyon jók, a vörösborok sötétek, zamatosak. Az eddig mért borok közül 10 $\frac{1}{2}$ a leggyöngyösből. Pécsen eladott 10 hl. 12 fokos óbor 90 fillérért.

Az első reklám. Egy külföldi szaklapban nemrég a következő rajz jelent meg: egy ruhásbott ódivatú megjelenésű, mogorva gazdája egy létrára kapaszkodik fel, hogy kirakatába nagy plakátot akasszon ki ezzel a felirással: 'Bolt helyiség kiadó!'. A rajz alatt a szaklapnak ez a rövid, de sokatmondó magyarázata volt olvasható: 'Ez volt az ő első reklámja! Kegyetlen, de találó. Minden szónál hatásosabban érzékelteti korunk paranoszó szükségletét: hirdetni kell! Hány cég jutott a tönk szélére, minden listességes ügyekzele mellett, csak azért, mert versenytársai jobban megértették a kor szavát. Hány cégről olvastunk akkor először, amikor a első-tömeg gondnok kiárusításra hirdeti a cég vagyontömegét.'

Chyzer dr. miniszteri tanácsos, — a híres orvos — szöveg szerint ezt mondja: 'EDES ÁTYÁMNAK győző főjaldimakkal járó gyomorfehérve győző években keresztül és csak a

CIGELKA-VIZ

folytonos használata mellett lábbadott fel. Gyomorégés, savtúltengés kitűnő ellen szere.

Ha átveszi üzletét, az idevonatkozó üzletátruházási törvény szerint az átvevő felelős az előző tulajdonosnak az üzlet folytatásából származó mindazon tartozásaiért, amelyekről tudomást szerzett, vagy a rendes kereskedő gondosságával tudomást szerezhetett. Ebből a gondosságból következők, hogy az átvevőnek felhívást kell közzétenni a hitelezők jelentkezése céljából, mert lehetnek olyan tartozások, amelyek az üzleti könyvekből, iratokból nem tűnnek ki, az előző tulajdonos pedig megfélejtkezett azokról, esetleg tudatosan elhallgat egyes tételeket. Az ilyen felhívásoknál jödeig az volt az állandó szöveg, hogy a felhívást a hivatalos lapban tette közzé az átvevő, esetleg még egy napilapban is. Egy konkrét peres ügyben a budapesti kereskedelmi és iparkamara azt a szakvéleményt adta, hogy nem jár el a rendes kereskedő gondosságával az az üzletvezető, aki az előző tulajdonos hitelezőire intézett felszólítást csupán a hivatalos lapban és egy napilapban teszi közzé. A budapesti törvényszéknek egy hasonló természetű perben hozott ítélete szerint a rendes kereskedő gondosságához tartozik, hogy a hitelezők-höz intézett felhívás a megfelelő szaklapban is közzé legyen téve. Tehát szálloda, vendéglő, kávéház vagy koresma is a saját szaklapjában.

A római katolikus egyház az alkoholtalálom ellen. Ugy látszik, hogy a prohibíciós mozgalom elérte már csúspontját. Hivatott körökben mindinkább ellenzik az alkoholtalálmat. Az Osservatore Romano, a Vatikán hivatalos lapjának feltűnést keltő cikke után, amely a püspökök ellenzik a prohibíciós propagandát cím alatt jelent meg a baltimorei Monsignore M. J. Curley lépett fel erőlesen az északamerikai prohibíciós törvény ellen. Ujabbán pedig a berlini pápai nuncius, P. a c e l l i minden kétséget kizáróan visszautasította a prohibíciós mozgalmat és ez egy intés akar lenni bizonyos prohibíciós fanatikusok túlzásainak. A Kreuzbund elnökéhez intézett írásában a pápai nuncius a következőket fejté ki.

Szívesen teszek azon kérésének eljelt, hogy megáldjam az új Bundeszentralet, amely a Kreuzbundnak előgárdája abban a harcban, amely a szeszszel való visszaélést ellen és a mérsékelt szeszfogyasztásért küzd. A katolikus a szeszszes italokat nem tekint méregnek, hanem isteni adománynak. Az Ursten kiválasztotta a szőlőtöket a szent eucharistia titkainak serlegéül. De a szeszszes italok mértékletlen fogyasztása mérgező hatással van a jólétre, a családi boldog-

ságra és békességre és igen hamar és igen könnyen mérgező hatással van a jövőendő nemzedékre is. A szeszszes italok mérsékelt és elővigyázatos fogyasztása nem bűn. De az alkoholtalál való visszaélést bűn és ott, ahol oly szomorú következményekkel jár, nagy bűn. A katolikus Egyház nem beszélhet a lőkéletes absztinencia érdekében. A szeszszes italoktól való lőkéletes megtartoztatást csak azokban az esetekben követeli, amikor a szenvedélyt nem lehet megfékezni. De az önkéntes megtartoztatást bűnhődésül a szeszszel való visszaéléskért helyesli, dicséri és megáldja.

A bécsi borospince-katakombák. A való eszszszes italok egyik legérdekesebb látványossága az egykori udvari pincecsezel, amely hatalmas földalatti üreg-gek hálózatát képezi a Hofburg alatt. Három emeletet foglalnak el ezek az óriási építmények, amelyeknek legalsó alapzata húsz méternyire van az utca szintjétől. Az egész építményt a XVI. században építették. A legalsó pince hőmérséklete még a legforróbb nyárban sem haladja meg a nyolc fokot. Evszszeszadok óta itt gyűjtötték minden ország borainak legjobbjait, amely valamikor kizárólag az udvar és a császári ház hozzátartozóinak rendelkezésére állt. 1922-ben az osztrák kormány ezeket a borokat kezdte, különösen külföldieknek eladogatni. Abban az időben a felső pincekben 120.000 üveg bor volt felhalmozva, ma ez a szám már 70.000-re apadt le, még pedig 35.000 üveg tokaji és 35.000 különböző rajnai bor maradt meg. Sok üveg már generációk óta fekszik itt, sőt vannak tokaji borok, amelyek nem kevesebb, mint 100 évesek. Megtaláljuk az úgynevezett tokaji eszenciát, amelyet a megaszszadott szőlőszemekből gyűjtöttek eszenciát. Ez a mézszűrték, barna folyadék csak évtizedek alatt válik borrá. Az alsó pincekben a hordó borokat raktározták el olyan hordókban, amelyek egy egész ház nagyságával vetekedtek. 18.000 hektoliter borti helyeztek itt el, amely ma már egytizedére fogyott le, dacára annak, hogy az osztrák kormány általában vásárol fiatalabb évjáratokat hozzá. Ezeket a borokat természetesen igen drágán adják el. Multkoriban egy gazdag amerikai az udvari pincecsezel összes rajnai borait egy tételben akarta megvásárolni, ezt az ajánlatot a kormány visszautasította.

TORLEY
P. ZSGO
Tallman, Spaino, Reservé.

Münchenben kevesebb sört isznak az emberek? Német lapok megállapítása szerint München sörtermelése visszafelé fejlődik és az export is esőkken. Ez év első felében mindössze 44.933 hektoliter müncheni sört exportáltak, holott a háború előtt a kivétel több, mint kétszerese volt ennek a kvantumnak. A belföldi fogyasztás is jelentéktelen esőkken, éppen azért a német sörgyárak további koncentráció ügyében tárgyálnak és racionális termelésre törekvenek.

Gundel J. és id. Kommer F. asztaltársaság

pénteken déli 12 óraker összejövétel tart az alanti helyeken:

November 29-én Kurz János vendéglőjében VII., Thököly-út 1.

December 13-án Bandl Ferenc vendéglőjében VIII., József-körút 46.

Bevásárlás után a pénteki vendéglős-reggelin találkozunk.

»Jóbarátok« asztaltársasága

uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán d. u. 5 óraker:

November 20-án Baranyai József vendéglőjében VII., Károly király-ut 13. szám.

November 27-én Erdős Ignác vendéglőjében Augusztá-telep, Pongrác-u. 7. szám.

A »Jóbarátok« uzsonnáján szívesen látjuk az új kartársakat.

Vendéglősök vacsorái

pénteken este 8 óraker a következő helyeken lesznek:

November 22-én Kommer Ferenc vendéglőjében IV., Türr István-u. 5. déglőjében VIII., Rákóczi-út 5.

A vacsorára ne feledkezzünk elmenni.

X. ker. köbányai kerületi választmány kulturbizottsága gyűlését 1929. évi december hó 12-én szűrtőlökön d. u. 1 óraker tartja Twerasser Ferenc vendéglőjében X., Halom-u. 2., Kolozsvári-u. sarok 28-as villamos megálló., Leimetter Ferenc elnök.

Kartársak! Ne mérjetelek Zwack Unicumja gyanánt más italt! Ne töltsenek bele Zwack Unicumos üvegébe más cégtől való keserűt. Ha vendéglék Unicumot kér, ne poharazatok neki más, csakis valódi Zwack-féle Unicum gyomorerősítő likört.

Reggelig nyitva!
Magyar Színház étterem
VII. Izabella-tér 2. szám
Arany János vendéglős

Leveskülönlegességek

Mi a szédelőg feldiesérés vétsége. A szédelőg feldiesérés meghatalozását a következőkben adja a tisztességtelen versenyről szóló törvény: Vétséget követ el és három évig terjedhető fogházzal büntetendő, aki abból a célból, hogy saját áruinak kelendőségét fokozza vagy másnak üzleti közönségét elvonja, jobb tudomása ellenére valótlan és megtévesztésre alkalmas olyan lénybeli adatokat vagy kifejezést használ, amely az árunak minőségére, az érték tekintetében mértékadó tulajdonságaira, az üzem vagy árukészlet nagyságára, az áru eredetére, a beszerzés forrására vagy módjára, az eladás módjára, az üzleti vagy fizetési feltételekre vagy más személyi vagy üzleti körülményre vonatkozik. A szédelőg feldiesérés vétsége elleni perek az alperes lakhelyére illetékes bír. büntető törvényszék hatáskörébe tartoznak.

A Társadalombiztosító járulékhátralék rendezése. Megírtuk, hogy a népjóléti és munkaügyi miniszter az 1929. XXXIV. t-c. 5. §-a alapján 1020 eln. 1929. sz. alatt rendeletet adott ki az 1928. december hó 31-ike előtti betegségi biztosítási járulékhátralékok rendezése, illetőleg az ilyen járulékokból és pótlékokból álló tartozások részbeni törlése tárgyában. E rendelet főbb rendelkezéseit az Országos Társadalombiztosító Intézet az érdekeltektől ipari és háztartási munkaadókkal a következőkben ismerteti:

1. Az 1925 év január hó 1-e előtti időre kirólt betegségi biztosítási járulékokból és ezek után számított késedelmi pótlékokból származó és még fennálló tartozások hivatalból töröltetnek.

2. Az 1925 és 1926. évekre előírt betegségi biztosítási járulékokból és az ezek után számított késedelmi pótlékokból származó, de még be nem fizetett hátralékok fele méltányosságból törölhető akkor, ha az érdekeltek eziránt 1929. évi október 31-ig kérelmüket előterjesztik és ha igazolást nyer, hogy a hátralékok teljes összegének behajtása

a az üzem vagy vállalat anyagi megrázkódtatásával járna, vagy

b a munkáltatót foglalkozása folytatásában akadályozná, vagy

c a munkáltató és családja megélhetését veszélyeztetné.

A törlés iránti kérelmet akár írásban, akár szóval az illetékes kerületi pénztárnál kell előterjeszteni és a felhozott indokokat hitelesen igazolni.

MEGNYILT

Bánovszky Sándor vendéglője és étterme

VIII, Baross-u. 119
(Kálvária-tér sarok)

3. Azoknak a munkáltatóknak, akik a terhükre 1928. december 31-ig terjedő időre előírt betegségi biztosítási járulékokat, illetőleg ezeket a járulékokat és az 1925. és 1926. évre az előbbi pont szerint kérelemre esetleg mérsékelt hátralékokat is, legkésőbb 1929. évi december hó 31-ig hiánytalanul kiegyenlítik, az 1928. december hó 31-ig terjedő időre előírt és még be nem fizetett összes késedelmi pótléka hivatalból töröltetnek.

Ezt a kedvezményt jövőben nem ismétlik meg s így célszerű, ha a munkáltató érdekeltek járulékhátralékaikat az illetékes kerületi pénztárnál legkésőbb folyó évi december hó 31-ig rendezni fogják.

ÜZLETVILÁG

Arany János vendéglős kartársunk VII., Izabella-tér 2. sz. alatt lévő **Magyar Színház** étterme E hó 5-ike óta reggelig van nyitva. Ismert kitűnő magyar ételein kívül levekülönlegességeket és pompás magyar borokat szolgálnak ki. Az üzletvilágnak zárás utáni találkozóhelye a **Magyar Színház** étterem.

Bánovszky Sándor vendéglős kartársunk VIII., Baross-u. 119. sz. Kálvária-tér sarok helyiségben vendéglőt nyitott. Bánovszky kartársunk régi jóhírnevű polgári vendéglők tulajdonosa volt és most mikor régi sikereinek helyén a Józsefvárosban nyitott üzletet, számított az itt élő régi hírnevű, amit kitűnő konyhájával és italaival alapított.

Máté Ferenc vendéglős kartársunk III., Flórián-tér 10. sz. alatt lévő vendéglőt megvette. Kitűnő magyar konyha, hetenként saját készítményeiből disznótoros vacsora, jó magyar borok vannak Máté kartárs új vendéglőjében. A törzsvendégein kívül a köbányai ismeretsége minden szombatn itt találkozik.

CIKSHIRDETÉS

Négy sorig 3 pengő, azután minden megkezdett sor 1 pengő.

KIADÓHIVATAL CIME:

Kénya Sándor VII, Almássy-tér 16. III. 23

Zongorák, pianók, bérlete, vétel-eladás, javítás, hangolás részletre is olcsóbbak, mint bárhol, VI. Liszt Ferenc-tér 7. Zeneakadémiával szemben Gaál.

Szép sarokvendéglő, 30 éve fennáll, 5 egylettel 6 éves szerződéssel eladó. Cim a kiadóhivatalba. VII, Almássy-tér 16.

Ötszáz pár evőeszköz, jó karban lévő. Esetleges alkalmakra kölcsönözhető. VII, Rottenbiller-u. 7. sz. vendéglőben.

Borszivattyúk, börtömiék, pincegazdasági cikkek Telefon 28-92

Cifka József
Budapest, V, Vilmos császár-ut 43
Bádogra llogra fál börtövrény kapható

HAUER
CUKRÁSZ
VIII, RÁKÓCZI-UT 49

ENGEL JULIA UTÓDA
ANDORF JÓZSEFÉ
a Keszev-éttermek főpincérekének neje

kezyük gyári lerakata
Budapest, VII, Erzsébet körút 5. szám

Saját gyártmányu kezyük. — És és szarvasbérkülönlegességek. — Fűzők. — Sztygyhas-ketők mérték után. — Mellvárók. — Harisnyák Tűnc- és selyemharisnyák. — Vidéki rendeléseket vessen. — Hisztitást javítást vállal.

STAUFFER
dobozos
emmenthalit
vezet

Valódi
Heller emmenthalit
fogadjon el
dobozban és blockban

Központi új telephely: BUDAPEST, VII, KEREPESI-UT 62. Telefon: Aut. 361-10

Vendéglősök részére
reklámlevelezőlapokat

ABRAHÁM E. fényképes készítt
IX, Ferencz-körút 13
A legelsőbb ártant Nyári műterem Zugliget

Beer László
vendéglője
VIII. Fhg. Sándor ucca 44

Minden Pénteken halászlé. Elismert magyar franciskonyha Szalon zene Szaktársak találkozóhelye

NAGY IGNÁC
pincefelszerelési cikkek raktára
Budapest, VII, Károly-körút 9
Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m. borszivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkek stb. Tel.: J. 115-15

Első Magyar
Részvény
Sörfőzde
BUDAPEST-KÖBÁNYA
Tel. J. 56-36

Városl. Iroda: VIII, Eszterházy-u. 6
Tel. J. 4-29 és J. 34-41

Dozzi szalámi DOZZI JÓZSEF
SZALÁMIGYÁR R T
Budapest-Rákospalota
Ujpest Telefon 225

Telefon: Lípót 90-66 a legjobb!

A. MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR T
HOGYHA MINDIG ISZÁ EGÉSZSÉGÉT S PÉNZÉ EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA. GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBÁNYÁN

Wagner Testvérek

ezelőtt Löwenstein M. utóda
Budapest, IV., Várház-körút 4.
Bel- és külföldi sajt-, fűszer-, csemege- és italárú nagyker. skedők.
Összes külföldi likőr, cognac, pezsgő állandón raktárban.
Új telefonszám: 843-04

Herczeg
Windischgratz Lajos
borpincészetel
SÁROSPATAK II TOKAJ II BUDAFOK
Központl Iroda és mintafár: Budapest, IV Váci-u 27 (Piaristák palotájá)

HA ÖN jól akar rágni, akkor fogai csakis
SCHATZ JENŐ
áll. vizsg. fogász, műf. g. specialistánál csináltassa
VII, Wesselényi-utca 60

Szent István
Portersör
a Polgári serfőzde
páratlan különlegessége